

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniæ Agrippinæ, 1714

Q. 9. Ad quid teneatur, qui facta spe vel sub ficta promissione Matrimonii puellam induxit ad copulam.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42682

tenebatur enim velle se obligare, unde tenetur ad id, ad quod fide promittens.

Q. 9. Ad quid teneatur, qui facta spe, vel sub ficta promissione Matrimonii puellam induxit ad copulam. 68.
De hoc dixi multa l. 3. p. 2. à n. 317. 324. etiam pro casu, quo fuit vel postea supervenit impedimentum. Addidi n. 330. quid faciendum sit, si deflorator neget se habuisse copulam, & puella juret esse habitam. Ad quid autem teneatur deflorator, qui absque promissione Matrimonii per blanditias vel preces obtinuit copulam, dixi ibid. n. 316. & repeto hic cum *Delbene* c. 8. d. 19. §. 8. contra multos alios, probabiliter ad nihil teneri, quia volenti non fit injuria. Circa eum autem, qui hic fide promisit vel decepit, addi debent seqq.

§. 1. Sub mortali tenetur ducere, qui fide promisit, & sub illa spe virginem defloravit, nec sufficit dotare, tum quia in omnibus contractibus, ubi intervenit, *do ut des*, aut *facio ut facias*, vult justitia, ut cum una pars contractum implevit, impleat & altera, si possit, tum quia esto dotem dando daret æquale pro damno virginis aliter in sua specie non reparabilis, at pro injusta deceptione non est satis, nisi dolum auferat, & verum consensum, ad quem ex justitia tenebatur, loco fidei reponat. Nec est verum, quod justitia plus non requirat, quam æquale, quando idem, quod in specie debetur, in specie reddi potest, *S. Ant. Adv. Mol. Less. Cón. Delb. f. 7. Mastr. n. 76. Sanch. l. 1. d. 10.* aliique multi cum *Kugler* p. 2. n. 40. contra aliquos, quos citat, qui cum *Krimer* à n. 107. putant satis esse dotare.

§. 2. Probabilius videtur cum *Palud. Silv. 70. Delb. f. 8.* fictum promissorem teneri ducere puellam,

lam, quam cognovit, quamvis sciverit ea
 prius ab alio fuisse corruptam, quia hoc
 obstante liberè contraxit, nec, uti supponitur
 est disparitas notabilis inter contrahentes, in
 frau intervenit ex parte foeminae. *Sanch.* tam
 & alii non improbabiler putant non teneri
 sed satis esse alio modo injuriam compensari
 eò quòd ducere, videatur esse longè majus
 quam copulam habere cum corrupta.

71. §. 3. Quamvis puella sciverit defloratorum
 esse nobilioris conditionis, non ideo hic
 est, quamvis fide promiserit, quia saepe fit,
 aliquis nobilior serio promittat, aut etiam
 cat vilior, ergo hæc bonâ fide inducta,
 idem hic & nunc crederet, non imprudenter
 credidit, ergo contractus tenet.

72. §. 4. Huc pertinet sequens casus. Cajus
 facta promissione Matrimonii impregnavit
 tam: natâ jam prole, renuit illam ducere,
 quòd dicat se eam averfari, attamen offerit
 sustentandam prolem. Berta pergit urgere
 trimum. *Queritur*, an licitè inducatur
 ta, ut cum damno prolis non legitimanda
 quiescat certâ summâ pecuniæ, & an Cajus
 non acquiescentem ducere renuat possit
 vi. R. Si ex Matrimonio prudenter timeant
 graviora mala, v. g. perpetuæ discordiæ, (quod
 facile præsumi non debent, postea enim
 affectus, quando se mutuò ligatos ad verum
 nati experientia docet) ad hæc cavenda per
 potest illegitimitas prolis, sic enim Judices
 statuunt non fieri Matrimonia, sed dotem
 geri, & damna aliter compensari: è contra
 ejusmodi mala non impendant, non videtur
 cur non sit obligandus Titius, aut cur Berta

Set inducenda, ut cedat, quia cum Titius per
fictionem fecerit injuriam ac damnum etiam
proli, nec possit hæc tollere, nisi fictione sublatâ
Bertam ducat, videtur ad hoc obligandus, & si
nolit, non est dispositus ad absolutionem.

Q. 10. Quid dicendum sit de sponsalibus posteriùs ini- 73.
tis contra fidem priorum. R. S. 1. Quamvis poste-
riora essent jurata, non i deo prævalerent, uti se-
cundùm omnes (excepto fortè Innocentio) cer-
tum esse dicit *Avers.* q. 8. l. 13. §. Quintò, quia
nempe sunt de re illicita. Vide dicta l. 3. p. 2. n.
733. & *Krimer* l. 4. à n. 268. Idem est, quamvis
posteriora essent solenniter coram Parocho &
testibus inita, priora autem clandestinè, quia
solennitas nullum addit robur actui de se inva-
lido, nec clandestinitas obest valori priorum,
secundùm dicta n. 52. Si tamen sponsus adver-
tat se ad posteriora compellendum à Judice, eò
quòd priora probari non possint, licitè contra-
het cum posteriore, uti docet *Sanch.* contra *Burgh.*
cent. 1. cas. 57. negatque posse cogi à Judice, sed
oppositum est verum, quia Judex procedere po-
test & debet secundùm allegata & probata, un-
de sponsa prior debet esse contenta saltem
durante illo Matrimonio, ita etiam *Laym.* &
Sporer n. 210.

§. 2. Si primæ gratuito promiserit, secunda 74.
autem cum defloratione, aut si secundam, quam-
vis fuerit vidua, sub spe vel promissione Matri-
monii induxerit ad copulam, *Mai. Palat. Cón. Re-*
bell. Dian. Castrop. Regin. Pontius dicunt teneri du-
cere secundam, quia ritulus onerosus videtur
prævalere gratuito, uti si quis promiserit gra-
tuito equum uni, & eundem alteri vendat, ac-
cepto consumptoque pretio, tenetur equum
huic